

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Аҳмедҷонова Мушараф Абдурасуловна дар мавзуи «Вижагиҳои сохтори маъноии «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ). – Душанбе, 2024. – 183 с.

Мутобиқати диссертатсия ба ихтисос ва самти илм, ки аз рӯи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст. Ба риштаи таҳлил ва таҳқиқ кашидани луғату фарҳангҳо, аз ҷумла луғатҳои фаромӯшшуда ва аз назари муҳаққиқон дурмонда, яке аз самтҳои муҳимми луғатнигорӣ ва луғатнависӣ, аз ҷумла луғатнависи таърихӣ дар аксари забонҳои дунёи даврони имрӯза маҳсуб мешавад. Хушбахтона, ин масъалаҳо солҳои охир таваҷҷуҳи забоншиносони тоҷикро низ беш аз пеш ба худ ҷалб намудаанд. Ташаббусе, ки тибқи он “Созмони байналмилалӣ лексикология ва лексикографияи таърихӣ” ҳамасола конференсияҳои байналмилалӣ худро дар кишварҳои мухталифи Аврупо баргузор менамояд (имсол конференсияи 14-уми он дар ш. Лондони Британияи Кабир баргузор гардид), шоҳиди таваҷҷуҳи рӯзафзуни забоншиносон ва луғатнигорони ҷаҳон буда, масъалаҳои дар диссертатсияи Аҳмедҷонова Мушараф баррасишуда дар заминаи он сурат гирифтааст. Омӯзиши вижагиҳои сохтор ва маъноӣ фарҳангҳо ва луғатҳо, чи тафсири ва чи дузабона, на танҳо барои омӯхтани вижагиҳои забони давраи муайян аҳамияти зиёд доранд, балки барои муайян кардани рушду такомул ва тағйирёбии забон дар давраҳои мухталиф низ заруранд. Қобили қайд аст, ки солҳои охир диққати забоншиносони тоҷик ба ин масъалаҳо бештар ҷалб шуда истодааст, зеро дар ин соҳа ҳанӯз суҳанҳои ногуфта зиёданд. Масалан, фарҳангҳоеро ба мисли «Луғати русӣ-тоҷикӣ»-и Шоҳайдар Ҳотамтоев (1899) ва «*Луғати комили форсӣ-арабӣ-русӣ*» (*Полный персидско-арабско-русский словарь*)-и Иван Дионисевич Ягелло (1910), бо 100 ҳазор вожаю ибора, дар ҳаҷми 1820 саҳифа метавон ном бурд, ки нақша аҳамияти онҳо барои луғатнигории тоҷик муҳим бошад ҳам, то имрӯз дар бораи онҳо фақат иттилооти умумии энциклопедӣ ва нигоштаҳои навоари банда маълум асту бас.

Ин аст, ки дар чорҷӯби кори чудоғона ва мустақили диссертатсионӣ омӯзиш ва таҳлилу баррасии вижагиҳои маъноӣ ва сохтори «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и фаромӯшшуда ва таҳқиқнашудаи А.В. Старчевский аҳамияти хоса дошта, диссертант дар заминаи маводи таҳқиқшавандаи асар вижагиҳои сохтори маъноии вожаҳои мавзӯҳои мухталифро бори

аввал муайян намудааст. Аз ин нигоҳ, диссертатсияи аз тарафи Ахмедҷонова Мушараф Абдурасуловна дар мавзуи «Вижагиҳои сохтори маъноии «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский» анҷомдодашуда барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) ба самти забоншиносӣ, бахусус ба баҳши луғатнигорӣ он ва шиносномаи ихтисоси илмии 6D020502 – Забони тоҷикӣ комилан мувофиқат менамояд.

Мубрам будани мавзуи диссертатсия. Мубрамии мавзуи таҳқиқ дар он аст, ки докторант Ахмедҷонова Мушараф Абдурасуловна мавзуеро мавриди таҳқиқ қарор додааст, ки ба баҳши луғатнигорӣ тоҷик рабт дошта, актуалӣ, комилан ва пурра нав маҳсуб мешавад. Бояд таъкид кард, ки «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский», ки Ахмедҷонова Мушараф ба риштаи таҳқиқ кашидааст, то имрӯз на фақат ба забоншиносон, балки ба луғатнависони Ҳирфай низ маълум набуд ва онро як навъи кашфиёт ё бозёфти луғати фаромӯшшуда дар таърихи луғатнигорӣ таърихии тоҷик номидан мумкин аст.

Баррасиву таҳқиқи вижагиҳои маъноӣ ва сохтори вожаю ибораҳои фарҳанг ва қабатҳои луғавӣ он, дастабандию таҳлил ва таҳқиқи илмии онҳо яке аз масоили мубрами луғатнигорӣ ба шумор меравад. Докторант бо истифода аз осори назариявии соҳаи луғатнигорӣ тоҷик ва ҷаҳонӣ ва маводи фаровони луғат рисолаи илмӣ ба итмомрасидаю комило дар мавзуи «Вижагиҳои сохтори маъноии «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) омода кардааст, ки айни муддао ва мубрам ба ҳисоб меравад.

Дар воқеъ, «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский» як давраи муайяни таърихро фаро гирифтааст, ки дар он вижагиҳои забони тоҷикии ҳавзаи Бухорои охири қарни нуздаҳум ва тарҷумаи онҳо ба забони русии ҳамин давра зикр ёфтааст. Аз ин ҷиҳат, ин рисолаи илмӣ ҷолиб буда, манзури муҳаққиқону луғатнигорон намудану ба ҳимоя пешниҳод гардидани он аз тарафи Ахмедҷонова Мушараф Абдурасуловна зарур ва саривақтӣ мебошад.

Дараҷаи навоарии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуктаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд. Навоарии илмӣ асар пеш аз ҳама дар он зоҳир мегардад, ки фарҳанги мавриди таҳқиқ бори аввал ба таври расмӣ ва дар шакли диссертатсияи докторӣ (PhD) муаррифӣ мешавад. Вижагиҳои лексикографии асар аз диди имрӯз ва муқоиса бо таносуби фарҳангнигорӣ замони асар таҳлил гардидаанд. Хусусиятҳои сохтори маъноии моддаҳои луғавӣ асар мавриди таҳқиқи маҷмуавӣ қарор дода

шудаанд. Илова бар ин, вижагиҳои “Очерки грамматикаи забони тоҷикӣ”-и дар асари А.В. Старчевский овардашуда аз нуқтаи назари таърихӣ дар муқоиса ба забони муосири тоҷикӣ таҳқиқ мешавад. Бояд таъкид кард, ки дар диссертатсия ба таври муфассал оид ба ҷанбаҳои макросохториву микросохтори асар маълумоти навин манзур мегардад. Моддаҳои луғавии асар аз лиҳози мансубияташон ба соҳаву мавзӯҳои мухталиф тасниф мешаванд, ки ин амал бори аввал анҷом дода шудааст. Ҳамчунин калимаву истилоҳоти фарҳанг бори аввал аз лиҳози доираи истеъмолашон интиҳоб ва таҳлил мегарданд, вожаҳои фарҳанг аз ҷиҳати дараҷаи истифодашон низ тасниф ва баррасӣ мегарданд. Қобили қайд аст, ки диссертант саҳми луғатнавис А. В. Старчевскийро дар рушди фарҳангшиносии тарҷумавии асри XIX нишон додааст. Муҳаққиқ бори аввал ҷойгоҳи фарҳанги мавриди назарро дар рушди фарҳангшиносии тоҷик муайян кардааст. Умуман, ҳар чизе, ки муҳаққиқ оид ба ин фарҳанг гуфтааст, нав аст.

Нуқтаҳои илмие, ки дар диссертатсия барои Ҳимоя пешниҳод мешаванд, дар нух банд омода гардида, ҳулосаҳои асосии рисолаи илмиро инъикос мекунанд. Аз ҷумла, дар нисбати сохтори мақолаҳои луғавӣ таъкид мегардад, ки “мураттиб бо дарназардошти вижагиҳои калимаҳои ифодагари вазифаю мансаб, расму одат, суннати миллӣ ва маҳаллӣ, онҳоро бо роҳу усули гуногун тафсир додааст. Дар сурати ҷой додани калимаву истилоҳоти аврупоӣ ё ҳоси русӣ номи лотинии онҳоро бо ҳуруфи лотинӣ сабт кардааст, ки ин ҷанбаи байналмилалӣ асарро қавӣ гардондааст” [дисс., саҳ. 16-17].

Асоснокӣ ва этимоднокии ҳулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда. Этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ бо он собит мешаванд, ки пажӯҳишгар дар таҳқиқи диссертатсионии худ аз концепсияҳои илмӣ ва назариявии луғатшиносии ватанию хориҷӣ васеъ истифода намудааст. Дар маҷмӯъ, дараҷаи этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ аз дақиқияти маълумот, мутобиқат намудани ҳаҷми маводи таҳқиқ, коркарди натиҷаҳои таҳқиқ, ҳаҷми интишорот ва интиҳоби дурусти методҳои таҳқиқ бармеояд. Ҳулоса ва тавсияҳои дар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқи назариявӣ ба даст омада, дурнамои мавзӯи таҳқиқро инъикос менамоянд.

Аҳаммияти илмӣ, амалӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо. Аҳаммияти илмӣ, амалӣ, иҷтимоии мавзӯи диссертатсияи Аҳмедҷонова Мушараф дар он зоҳир мешавад, ки то кунун оид ба ин мавзӯ дар забоншиносии тарҷумавӣ тоҷик ягон кори илмӣ ба анҷом нарасида, дар он умдатарин масоили назариявӣ амалии марбути фарҳангшиносии тарҷумавӣ баррасӣ гардидааст. Аҳаммияти илмӣ,

амалӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо дар саҳифаи 165 дар 6 банд таъкид шудаанд.

Қисмати асосии таҳқиқ. Диссертатсияи Аҳмедҷонова Мушараф Абдурасуловна аз феҳристи ихтисораҳо, муқаддима, се бобу ёздаҳ фасл, нух зерфасл, хулоса ва тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ, феҳристи адабиёт, феҳристи интишороти илмии диссертант оид ба мавзӯ таркиб ёфта, фарогири 183 саҳифаи чопи компютерӣ аст. Дар ҳар кадоме аз бахшҳои диссертатсия шеваи хуби таҳқиқ, дақиқан нишон додани маъхазҳо, муҳокимаю баҳси ҳамаҷонибаи илмӣ ва натиҷагириҳои ҷолиби диққат ба назар мерасанд.

Дар муқаддима мубрамии мавзӯ асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши он баррасӣ, объект, мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои пажӯҳиш, асосҳои назариявӣ, навоварии илмӣ ва нуктаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳаммияти назариявӣ ва амалии диссертатсия муайян карда шуда, ҳамзамон тасвиби натиҷаҳои таҳқиқ ва сохтори диссертатсия нишон дода шудаанд.

Дар диссертатсия мақсаду вазифаҳои мушаххас пайгирӣ шуда, нуктаҳои асосие ба ҳимоя пешниҳод гардидаанд, ки воқеан дар луғатнигории тоҷик ва дар самти шинохту таҳқиқи сохтор ва маъноӣ вожагони «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский» аҳаммияти вижаи илмӣ доранд.

Боби якуми рисола «А. В. Старчевский ва фаъолияти фарҳангнигории ӯ» унвон дошта, шомили 4 фаслу 6 зерфасл аст. Нахустфасли боби мазкур «*Фарҳангнигории тоҷикӣ-русӣ ва таърихи он*» дар хусуси таърих ва имрӯзи ин соҳа баҳс мекунад. Дар чор фасли ин боб дар мавзӯҳои: «А. В. Старчевский ва фаъолияти эҷодии ӯ», «А. В. Старчевский – фарҳангшинос», «А. В. Старчевский ва мақоми «Ҳамсафари намояндаи рус дар Осиёи Миёна» дар байни фарҳангҳои дигари ӯ, «Ҳамсафари намояндаи рус дар Осиёи Миёна» ва сохтори он», «Маълумоти грамматикӣ оид ба забонҳои фарогири луғатҳо» – «Фарҳанги туркӣ-русӣ», «Фарҳанги қирғизӣ (қазоқӣ)-русӣ» «Фарҳанги тотарӣ-русӣ» мавриди таҳқиқ қарор гирифта, хулосаҳои илмӣ таъкид шудаанд. Ин боб бо фаслу зерфаслҳояш аз нигоҳи ҳаҷм ва баррасии мавзӯ боби калонтарин (60 сах.) ва муқаддимаи маҳсуб мешавад ва иттилооти зиёди таърихиро дар бар гирифтааст. Таҳлилҳо дар боби мазкур аз чанд ҷиҳат ҷолиб буда, дар онҳо пайиҳам овардани афқору андешаи унвончӯ ва муҳаққиқони соҳа эҳсос мегардад ва мувоҷиҳаи шахсии унвончӯ низ дарк мегардад, ки ҷолиби диққат аст. Очерки грамматикӣ ва фарҳангҳои дигари мучаллад- фарҳанги туркӣ, қирғизӣ, тотарӣ ва сартӣ (зербобҳо 1.4.3.,

1.4.4., 1.4.5. ва 1.4.6) низ мухтасар таҳлил гаштаанд. Ба андешаи мо, ҳар кадоми онҳо бо луғатҳои дузабонашон дар ин «Ҳамсафар» метавонанд мавзӯи алоҳидаи таҳқиқ қарор дошта бошанд.

Боби дуюми диссертатсия «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А. В. Старчевский ва вижагиҳои сохтори он унвон дошта, аз ду фасл, се зерфасл ва ду параграф иборат аст (саҳ. 82-128). Дар фасли аввали ин боб сохтори фарҳанги мавриди назар таҳлил шудааст, зеро асари мазкур аз лиҳози фарҳангшиносии таърихиву муосир бисёр ҷолиб буда, маводи зиёди забонӣ, этнолингвистӣ ва таърихӣ дорад. Мисол: Дар фаслҳои дигари боби дуюм – “Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А. В. Старчевский ва моддаҳои луғавии он аз лиҳози сохтори сарфӣ”, “Калимаҳои сода ва корбасти онҳо дар фарҳанг”, “Калимаҳои сохта ва зухури онҳо дар фарҳанг”, “Калимаҳои сохтаи пешвандӣ ва зухури онҳо дар фарҳанг”, “Калимаҳои сохтаи пасвандӣ дар фарҳанг” ва “Калимаҳои мураккаб ва усули корбасти онҳо дар фарҳанг” мавриди таҳқиқ қарор дода шудаанд. Дар боби мазкур дар заминаи маводи фаровони забонҳои тоҷикӣ ва русӣ, ки дар луғати тоҷикӣ-русии А.В. Старчевский ҷой дода шудааст, муҳаққиқ бори аввал сохтори вожаҳо ва мақолаҳои луғатро мавриди таҳлили ҳаматарафа қарор дода, ба натиҷаю ҳулосаҳои ҷиддӣ омадааст. Маҳз навовариҳои чунин таҳлил арзиши луғатшиносии асарро муайян менамояд. Аз ҷумла таъкид мегардад, ки аз 4360 моддаи луғавии асар 2372 калима сода, 1125 калима сохта, 431 калима мураккаб, 21 вожаи омехта, 847 калимаи таркибӣ ва 54 адад ҷумларо ташкил додаанд.

Боби сеюми диссертатсия «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А. В. Старчевский ва вижагиҳои маъноии он номгузорӣ шуда, аз 5 фасл иборат аст. Дар фаслҳои алоҳидаи он «Вожаҳои ифодагари мафҳумҳои умумӣ ва иҷтимоӣ дар фарҳанг», “Вожаҳои ифодагари номи касбу кор ва масолеҳи онҳо дар фарҳанг”, “Вожаҳои ифодагари номҳои ченаки ҳаҷму вазн, андоза ва шумора”, “Калимаҳои ифодагари номҳои маъмуриву ҳуқуқӣ ва ҳарбӣ”, “Калимаҳои ифодагари номи набототу ҷонварон”, мавриди таҳлили маъноӣ қарор гирифтаанд. Бояд таъкид кард, ки «Фарҳанги тоҷикӣ – русӣ» чи аз ҷиҳати сохт ва чи аз ҷиҳати дарбаргирии захираи луғавӣ ва тарзи тарҷума арзиши зиёди илмиву амалӣ дорад. Сохтори он сунъӣ, тасодуфӣ ё тақлидӣ набуда, тавре ки худ мураттибон он дар муқаддима қайд мекунад, чунин луғат ба шакли тартибу сохту маънӣ ва фарогирӣ дар Аврупо нахустин аст. Мураттиб баробари аз тоҷикӣ ба русӣ тарҷума кардани воҳидҳои луғавӣ вобаста аз зарурати пешомада бархеро тафсир низ додааст: **закот (закятъ)** ва **кафсан (кифсень, кипсен)** мебинем: **Закятъ**–религіозный сборъ съ

магометанъ ^{1/49} доля съ имущества (721); **Кифсень**–охабка, пригоршня. При сборѣ же податей, К. или Кипсенемиъ называется все количество зерна, полученное людьми амлакдара). Агар вожа муодилу муродифи мувофик дошта бошад, аз овардани он низ худдорй намекунад, то маънии моддаи тарчумашаванда равшантару возехтар гардад (**сылкымь-офарин** (сулкум-молодец, 415; **вѣкиль, намаяндѣ** (вакил-намѣстникъ, представитель, 702).

Нашри натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Нуқтаҳои асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот дар 9 мақола, аз ҷумла 3 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 6 мақола дар маҷаллаҳои гуногуни илмӣ ба таъб расидааст. Маводи интишоргардида нуқтаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсияро инъикос менамоянд. Теъдоди маводи ҷопшудаи диссертант ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, тахти № 267 тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Диссертатсияи Аҳмедҷонова Мушараф Абдурасуловна ба талаботи бандҳои 31 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, тахти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд.

Эродҳо ба диссертатсия. Дар баробари дастовардҳои илмӣ ва муҳокимаю натиҷагирӣҳои ҷолиби тавачҷуҳ дар диссертатсия баъзе норасоӣҳо ба мушоҳида ба назар расиданд, ки бо нияти пешрафти корҳои таҳқиқии минбаъдаи муаллиф, онҳоро зикр менамоем:

1. Номи асари мавриди таҳқиқ: А. В. Старчевский – «Спутник русского человека в Средней Азии»-ро, ки дар он лугати тоҷикӣ-русӣ (саҳ. 686-804) низ ҷой дода шудааст, диссертант аз забони русӣ ба тоҷикӣ «Ҳамсафари намояндаи рус дар Осиёи Миёна» [саҳ. 2, 15, 45, 49, 84, 104 ва ғ.] тарҷума кардааст, ки дар ин ном вожаи «намоянда» маънои вожаи русии «человек»-ро намедихад. Ба фикри мо дурусттар ва дақиқтар мебуд, агар диссертант ин вожаро ҳамчун «фард» тарҷума мекард, яъне номи асар дар пешниҳоди мо бояд ба тариқи зайл бошад: «*Ҳамсафари фарди рус дар Осиёи Миёна*».

2. Ба андешаи мо, таҳлилҳо дар мавриди очеркҳо дар бораи забонҳои туркӣ, қирғизӣ, тоторӣ ва сартӣ (зербобҳо 1.4.3., 1.4.4., 1.4.5. ва 1.4.6. (саҳ. 67-80) ба мавзуи диссертатсия – “Вижагиҳои сохторию маъноии «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский» ва боби мазкур “А. Старчевский ва фаъолияти фарҳангшиносии ӯ” зарур набуд ва ҳар яке аз ин зерфаслҳо бо

луғатҳои дузабонашон, ки дар ин «Ҷамсафар» ҷой дода шудаанд, метавонад мавзӯи алоҳидаи таҳқиқ қарор дошта бошад. Ин амал имконият медиҳад, ки дар бобҳои дуум ва сеюм маводи бештар ба риштаи таҳқиқ кашида шавад.

3. Фасли якуми боби якум ба “Фарҳангшиносии тоҷикӣ-русӣ ва таърихи он” бахшида шудааст, вале дар он баробари таърихи фарҳангшиносии тарҷумавии тоҷикӣ-русӣ, фарҳангшиносии тафсирий, русӣ-тоҷикӣ, форсӣ-арабӣ, форсӣ-англисӣ ва ғ. низ мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст.

4. Дар феҳрасти адабиёт баъзе номгӯи адабиёти зарурию мавҷуда ба назар нарасид, аз ҷумла диссертатсияи номзодии Г. Ҳусейнова дар мавзӯи “Таҳлили муқоисавӣ-лексикографии луғатҳои умумии тоҷикӣ-русӣ” (2019), “Фарҳанги тафсирии англисӣ-русӣ тоҷикии истилоҳоти луғатшиносии” (2010)-и А. Мамадназаров аз назари диссертант дур мондааст.

5. Дар диссертатсия хатоҳои имлоӣ, грамматикӣ ва услубӣ низ ба назар мерасад [саҳ. 4, 13, 17, 18 ва ғ.].

6. Дар қорбурди истилоҳоти илмии соҳаи луғатшиносии дар диссертатсия гуногунрангӣ ба назар мерасад. Масалан: се истилоҳ – фарҳангномашиносӣ, луғатномашиносӣ ва фарҳангшиносии ба маънои “лексикография” истифода шудаанд. Бояд якero истифода мебард.

7. Худи муаллиф А.В. Старчевский луғаташро “Словарь таджикского языка” номидааст [саҳ. 6 ва 686]. Онро фарҳанг номидан ҷойиз нест. Яъне ин асар, ки ҳаҷман хурд буда, моддаҳои луғавии он аз ҷиҳати сохтор нисбат ба фарҳанг содатар мебошанд бояд луғат номида мешуд, на фарҳанг, зеро истилоҳи “фарҳанг” маънои васеътар ва густардатар дорад. Яъне мо бар он ақидаем, ки минбаъд ин асар “Луғати тоҷикӣ-русӣ” номида шавад.

Ба таври умум, пешниҳодҳо ва эродҳои зикршуда ислоҳпазир буда, ҳангоми таҳия ва нашри монография ба назар гирифтани онҳо ба арзиш ва аҳаммияти илмию амалии кори диссертатсионии Аҳмедҷонова Мушараф Абдурасуловна ғановати бештар зам менамоянд.

Қисмати хотимагии тақриз. Диссертатсия бо услуби илмӣ таҳия гардида, дар он пайдарпайии қисматҳо риоя гардидаанд.

Автореферат ва мақолаҳое, ки довталаби дараҷаи илмӣ оид ба мавзӯи таҳқиқшаванда нашр намудааст, муҳтавои асосии диссертатсияро инъикос менамоянд.

Мавзӯи интихобнамудаи унвонҷӯ ба доираи мавзӯ ва масъалаҳои таҳқиқии шиносномаи ихтисоси илмии 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) комилан мувофиқат менамояд.

Коркарди амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва нашри таълифоти илмӣ дар мавзуи диссертатсия ба меъёр ва талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошанд.

Хулоса, диссертатсияи Аҳмедҷонова Мушараф Абдурасуловна дар мавзуи «**Вижагиҳои сохтори маъноии «Фарҳанги тоҷикӣ-русӣ»-и А.В. Старчевский**» ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020502 – Забони тоҷикӣ) сазовор мебошад.

Тақризи мазкур бо назардошти талаботи бандҳои 71 ва 72-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, омода гардидааст.

Муқарризи расмӣ:

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедраи забони англисӣ ва типологияи
муқоисавии факултети забонҳои

Осиё ва Аврупои

Донишгоҳи Миллии Тоҷикистон

Мамадназаров Абдусалом

«Имзои доктори илмҳои филологӣ Мамадназаров Абдусаломро тасдиқ мекунам».

Сардори раёсати кадрҳо
ва қорҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тавқиев Эмомалӣ
Шодихонович

«22» августи соли 2024.

Суроға: 734024, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, кӯчаи У. Хайём, бинои 27/2.

Тамос: Тел.: (+992) 93-771-50-60

E-mail: abdusalom.mamadnazarov@gmail.com

Сомона: www.tnu.tj